

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.

Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Karoly ügyvédi irodája, Barátok tere Masojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.

Nyitlatter soronkint 40 fillér.

Szabadkai rend.

Ösmeretes mondás, hogy az a derék asszony, a kit a világ sohasem emleget és így alighanem hindu példabeszéd szerint az asszonynak folyton odahaza kell lenni, mint ahogy a szív folyton belül marad a kebelben.

Az asszony és a szív közt egyfelől és a rendőrség között másrészt nem tudok hamarjában hasonlatosságot fedezni fel.

Fiatal koromban rajongtam az asszonyokért, de a rendőrségért már akkor sem rajongtam. (Azt hiszem, sokadmagammal vagyok, a ki így érez.) A rendőrségnek nem hivatása az, hogy folyton a kebelben maradjon és úgy illendő, hogy a világ lépten-nyomon tudomást szerezzen róla, lássa a működését és bizonyossággal számot tartasson rá.

A lokálpatriotizmus forrása hatalmas sugárban buzog belőlem, de a rendőrségünkről semmi mód sem vagyok képes jót mondani.

A minap olvasom, hogy a palicsi versenyek egyik látogatójával gorombáskodott valamelyik rendőr. Mellékes, hogy asszonynyal gorombáskodott, mert a rendőrségnek az sem hivatása, hogy a férfiakkal gorombáskodjék.

A szabadkai rendőrség egyébiránt a férfiak közül is csak a városi urakat becsüli és a katonatisztek. Kész mulatság látni, hogy az utcán figyelmező rendőr milyen buzgalommal szalutál a katonatiszti uniformisnak, holott pedig sem törvény, sem szabályrendelet arra nem kötelezi; a szükség és a józan ész sem.

A szabadkai rendőrség abban a tévedésben van elfogulva, hogyha katonának szalutál, eleget tett az

udvariasság követelésének és ki is merítette egyuttal.

Arról is olvasok a minap, hogy egy urat, a kiról a helyi és a fővárosi sajtó sok csuf dolgot írt, a rendőrség kiutasított a városból és hogy ugyanaz a rendőrség letagadta a kiutasítást.

Mellékesen jegyzem meg, hogy az a kiutasítás, ha megtörtént, alighanem lörvényellenesen történt, a letagadása pedig, ha letagadás volt, a jó nevelés ellenére eseti.

Ez az egész história azt bizonyítja, hogy a szabadkai rendőrségnél a többi közt fejtelenség is uralkodik. Nem nagy jelentőségű a dolog, de valami karakterisztikus, hogy már az igtató hivatalukban kezdődik a hatalom gyakorlása. Nincs több huszonnégy órájánál, hogy hallom az esetet, hogy egy kereskedő, a ki eddig rőfös portékát árusított, bejelentette, helyesen szólva, be akarta jelenteni, hogy az üzletét játékarukkal bővíti ki. Az új üzletnyitáskor a lörvény szerint iparos oktatási célokra bizonyos summát kell a városi pénztárba fizetni, azonban ha a kereskedő az üzletét csak valami újsággal bővíti ki, erre a fizettségre szükség nincs.

A szóban forgó kereskedő tehát nem is igazolt ily fizetést a kérvényével, minél fogva a rendőrségi igtató nem akarta átvenni a beadványt. A kereskedő elment az alkapitányhoz panaszra s ez azt mondta, hogy menjen el a főkapitányhoz, az tegyen igazat. A főkapitány persze történetesen, nem volt az irodájában; a mint hogy egyébiránt az előszobában ácsorgó pandur nem mindenkit ereszt elejbe.

A törvény megszabja, hogy az e

fajta beadványt soron kívül kell elintézni úgy, hogy három nap alatt a végzés már a kérvényező kezében legyen s a szabadkai rendőrségen egy segéd hivatali alkalmazott az igtató, utját képes vágni a törvény folyásának.

Az a képzettség és kvalifikáció nélkül szükölködő író diák első fokon el is intézi az aktát. Nem csak első fokon: mindjárt *utolsó fokon is*; mert ha nem juthat a kérelem érdemleges elintézés elejébe, akkor annyi, mintha jogerősen el volna döntve a sorsa,

A közigazgatás egyszerűsítéséről való rendelkezések közül kifejejtették ezt a dicső eszmét. Az lenne igazán ideális egyszerűsítés: nem kell elfogadni a beadványokat és a közigazgatásunk úgy megegyszerűsödik, mint a pinty.

De a bíróságnál is meg lehetne honosítani ezt a rendszert.

Nagy Pál be akarja adni a keresetét Kis Panna ellen, mert mivel hogy Kis Panna adósa neki kétszáz koronával és nem fizet.

Az igtató — tegyük — udvarol Kis Pannának és Nagy Pálhoz — ha van neki jó dolga — imígyen szól:

— Ohó, szerelmetes felebarátom! Kis Pannát szeretné beperelni? Azt a lelkes honleányt, akinél izesebb tepertős pogácsát széles e hazában senki sütni nem tud és akinek a sódarjai egész egyszerűen isteni remek! Abbó semmi sem lesz. Vigye a keresetét a hova tudja, itt el nem fogadódik,

A bíróság és minden más hivatal dolga mennyire megcsappanhatna. Teszem például a telegráfós kisasszony is megtehetné, hogy mikor én Bürgöz d Pálnak üdvözlő sürgőnyt akarok küldeni a lakodalmára, megtagadja a fevételt;

ISKOLAKÖNYVEK, író- és rajzszerkekben
Vig Zsigm. Sándor könyv- és papirkereskedése Szabadkán

(főtér, Milinovits-féle ház Róth Ármin mellett.)

Minden bevásárló igen csinos ajándékot kap.

— Szó sincs róla, Bürgözdai Pál tizenegy hónapig udvarolt nekem s mást vesz el; nem szerencsét és boldogságot, hanem kötelet neki.

És így tovább.

Csupa merő Árkadia lenne ez és ezt a tenger gyönyörűséget a világ a szabadkai rendőrségnek köszönné, a melynek a feje a szabadkai zászlóskandalum kibogozásán fáradozik ez idő szerint.

Azt mondják némelyek, hogy ebben az ügyben semmi sem történt még; de mi azt nem hisszük: a szabadkai rendőrség fejten ugyan, de a mi a fejét illeti: az nagyon érti a csiziót!

A községi iskolaszék ülése.

I.

A helybeli polg. községi iskolaszék f. evi augusztus 25-én ifj. bajnai Vojnich Máté elnökléte alatt igen látogatott ülést tartott, melyben több jelentékeny ügy nyert végelintést.

Elsőben is az 1901. évi máj. 16-iki ülés jkönyve olvastatott fel, mely híven és pontosan lévén megszerkesztve, eredeti szövegében egyhangulag elfogadott.

Olvastatott a közig. bizottság az 1901. évi július hó 28-án megejtett tanítóválasztások jóváhagyása tárgyában. Tudomásul vétetett. Olvastatott a közig. bizottságnak 430. sz. határozata, melylyel az 1901—92-iki tanévre eszközölt tanköteles összeírását elfogadhatónak találván, azt jóváhagyja és a pontos beiskoláztatást valamint a szorgalmas iskolafelügyelést biztosítandó az összeíratási munkálat egyik példányát az iskolaszéknek rendeli kiadni.

Tárgyalatott Gurcsán István községi tanítónak kérvénye eredeti állásába leendő visszahelyezése tárgyában. Erdemleges elintézés végett kiadatik a kérvény a felügyelő igazgatóságnak.

Petres János községi tanító felebbezése folytán elrendeli a közigazgatási bizottság felebbező tanító kihallgatását.

Adamovics Pál ujonan kinevezett kir. tanfelügyelő bejelenti állásának elfoglalását és kéri az iskolaszék támogatását.

Tudomásul veszi az iskolaszék Török Andor tanyai tanító nyugdíjaztatását és a lapokban közzétett pályázatok meghirdetését.

Ezután következett a gyűlés egyik kimagasló pontja, Meznerics Ferencz főügyelő igazgatónak jelentése a lefolyt 1900—901-iki tanévről.

A terjedelmes évi jelentést szösz szerint nem közölhetjük, de közérdekű voltuknál fogva kiemeljük belőle a következő adatokat: a városi belterületen összeíratott 4509 mindennapi és 1665 ismétlődő tanköteles. Ezekből beiskoláztatott a községi elemi népiskolában 4376, az apáca zárdái elemi iskolába 290, az izr. hitf. iskolába 192, az állami gyakorlati iskolába 41, a községi polgári leányiskolába 80, a községi polgári fiúiskolába 53, a főgymnasiumba 170, az apáca zárdai polg. isk. 87, összesen 5207 mindennapi — és a községi ált. ismétlődő iskolába 125, a községi polgári leányiskolába 121, a községi polgári fiúiskolába 148, a községi főgymnasiumba 247, az

apácázárdái polg. leányiskolába 73, a közs. kereskedő-tanonciskolába 100, az iparos-tanonciskolába 746, összesen 1360 ismétlődő iskoláztatásra köteles, vagyis 115% mindennapi és 93% ismétlődő iskolás.

A külterületen a lefolyt tanévre 5387 mindennapi és 2716 ismétlődő tanköteles iratott össze. A külterületen járt és pedig a községiekbe 1956, a gör. keleti hitközségbe 43, a báró Radl-féle tanyai iskolába 72, összesen 2071 mindennapi és 169 ismétlődő tanköteles. A bel- és külterületen összesen 9896 mindennapi és 4381 ismétlődő tanköteles közül be volt iskolázva 7278 mindennapi és 1729 ismétlődő tanköteles. Az iskolába jártak főösszege 9007 vagyis az összes tankötelesek 63% s így 705-rel kedvezőbb az arány a múlt évnél. Az iskolázatlanul állók száma összesen 5270 tanköteles. Emme horribilis összegből azonban 2652 iskolába nem járt, ismétlődő tanköteles van akik részére külön tanterem sem külön tanító nem kell. Az iskolázatlanul állók beteltelezése még mindig hiányos. Egyebekben az ok a nép nyomorában, a mezei foglalkozás, az ezzel járó állattenyésztésben, mely körül a gazdának oly nagy szüksége van a serdülőbb koru gyermekekre; továbbá a tudatlanság és az iskola áldozása iránt érzéketlenségben keresendő. Ezek mind oly tényezők, melyekkel az eredményes küzdelem felette nehéz. Tagadhatlan, hogy a beiskoláztatás körül haladás észlelhető, de mégis elszomorító azon adat, hogy különösen ismétlődő tanköteleseink nagyobb tömege az iskola áldásait nem élvezzi, s semminemű oktatásban nem részesül. Figyelemmel tanyai lakosságunk foglalkozás körére egyedül a gazdasági irányú ismétlődő iskolák felállításával lehetne a bajon segíteni, mert ezen iskolák tantervükkel s illetve a gyakorlati életre nevelő hatásukkal a mezőgazdák érdekeit nagy mérvben vannak hivatva előmozdítani.

A jelentés további adatai szerint a lefolyt tanévben összesen 9896 mindennapi tanköteles beiskoláztatásához rendelkezésre állott a belterületen 79, a tanyákon 23 községi tanterem. Épülőfélben van 4 új tanyai iskola és a kölcsönösökben további 4 iskolának felállítására már biztosítva van s így a jövő évben 29 tanyai iskola és a rákövetkezőkben 33 fogja szolgálni a népoktatás ügyét.

Az összes tankötelesek beiskoláztatásához összesen 120 tanterem volna szükséges; így pedig 108 s így a tényleges hiány 10—12 tanterem, illetve tanerő.

Iskoláink szaporítását illetőleg, figyelemmel tanyáink térbeli viszonyaira, mely szerint sok a szótszört, egymástól távol eső egy-egy kisebb tanya-tömb, hol a tankötelesek a törvényben előírt 30-as számot sem érik el és ahol állandó iskolák felállítása nem volna célravezető —, csakis az 1868. évi népoktatási törvény 47. §-ának b) pontjában érintett ambulans rendszer életbeléptetésével lehetne segíteni.

Az iskolába járók közül vallásra nézve volt 7837 róm. kath., 354 gör. kel., 127 ev. ref., 79 ágost. ev., 5 unitárius és 605 izraelita. Nemzetiségre nézve 6021 magyar, 196 német, 6 lóti, 349 szerb és 2435 bunyevác. Nemre nézve 5364 fiú és 3643 leány.

A városi iskolák 11 ponton, a külterületen pedig 22 helyen vannak felállítva. A belterületen van 70, a külterületen 22, összesen 92 tanterem.

Ezen iskolákban 43 férfi, és 49 nőtanító működik.

A tanítási nyelv úgy a városi, mint a tanyai iskolákban a magyar, kivéve a szerb portabeli iskolát, ahol magyar—szerb. A bunyevácok által látott kerületekben a bunyevác—nyelv kiegészítő nyelvvől használtatik.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Farkas Sándor törvényszéki joggyakornokot a bajnai járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Búcsú estélyi Jakobcsics Imre tiszteletére.** Jakobcsics Imre, városunk szülőtte az osztrák-magyar bank szabadkai fiókjának buzgó tisztviselője, társadalmunknak előnyösen ismert közkezdveltségű tevékeny tagja Pancsovára főnök helyettesé lett előléptetve. Ezen alkalomból a „Szabadkai Dalegyesület” mint régi és oszlopos tagjának tiszteletére szeptember 7-én esti fél 8 órakor Paliáson a nagyvendéglőben búcsú estélyt rendez, mit az egyesület a tagoknak, a távozó barátainak és ismerőseinek ez uton is tudomására ad.

— **Meghívó.** A Szabadkai Fehér Kereszt Egyesület folyó hó 28-án szerdán d. e. 11 órakor a régi gymnasium termében közgyűlést tart a gyermek-menház államosítása tárgyában, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak. Az elnökség.

— **Arató ünnep.** Lélekemelő ünnepély folyt le f. hó 24-ikén Regényi Lajos földbirtokosnak nagyfenyi tanyáján. Arató-ünnepet rendezett cselédsége és munkásai részére, melyre a környékbeli szállások birtokosait és néhány jó barátját is meghívta. A nemesen gondolkozó földbirtokos népnéppélyt rendezett munkásának, melyen különféle versenyek voltak, az elsőket szép ajándékokkal tüntette ki. Verseny után a házigazda megvendégelte barátait és munkásait.

— **Szabadkai Kör.** Felkérem a „Szabadkai Kör” tisztelt tagjait, hogy a f. hó 31-én szombaton este 9 órakor az Othon kávéházban tartandó közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Balog Lipót mérnök, e. i. alelnök.

— **Iskolai értesítés.** Az iskolaszéknek ez évi augusztus hó 25-én 70/291. 991. számú határozatával folyólag értesitem az érdekelt szülőket (gyámokat és gazdákat), hogy az 1901—1902. tanévre szóló iratokozások az özezes belülről községi elemi (mindennapi) iskolába szeptember hó 2-án, 3-án, 4-én, 5-én és 6-án, az ismétlődő iskolába pedig 7—15-ig eszközöltetnek kerületenkint az illő igazgatótanítók által. A rendszer tanítások a mindennapi iskolákban szeptember hó 7-én, az ismétlődőkben pedig 19-én vesszi kezdetét. A pótvizsgálatok az összes kerületekben szeptember hó 1-én délelőtti 8—10 óra között tartatnak meg. Felkérem az érdekelt szülőket (gyámokat és gazdákat), hogy 6—12 s illetve 14—15 éves korú tanköteles gyermekeiket (gyámoltjaikat, cselédeiket) a fentjelzett napokon mulhatatlanul irassák be, mert ellenkező esetben ellenők az 1868. évi XXXVIII. törvény 4 §-ában megszabott eljárás és büntetés fog alkalmazásba vétetni. Meznerics Ferencz s. k. népisk. felügyelő igazgató.

— **Foot-ball verseny.** Szeptember hó 1-én érdekes verseny lesz Szabadkán a budapesti legjobb foot-ballisták és a szabadkaiak között.

— **Pisztoly párbaj.** Tegnap délután pistoly párbaj folyt le Dr. Mukits Aurél orvos és Szathmári hódmezővásárhelyi rendőrkapitány hírneves vívő között. Szathmári a ver-

senyzőkkel jött Szabadkára és szombaton este egyik vendéglőben összeszólalkozott Dr. Mukics orvossal és provokálta. A rendőrkapitány segédei kardpárbajt akartak, de Dr. Mukics orvosi bizonyítványt mutatott fel, hogy kardpárbajt nem vivhat. A pisztolypárbajt tegnap délután vívták meg egyszeri golyóváltással. Sebesülés nem történt.

— **Értesítés.** Az izr. hitközség iskola-helyiségében levő magán-ovodában az 1901/2. tanévre a beiratások f. évi szeptember hó 1., 2., 3. és 4. napjain d. e. 8-12 óráig fognak eszközölni.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Ma délelőtt Refl Ede órási neje öngyilkossági szándékából mérget ivott. Tettét a házbeliék észrevették, orvost hívtak, ki elrendelte, hogy a kórházba vigyék. A mentők kimentek a helyszínére, de az asszony nem akart a kórházba menni. Az öngyilkosság oka családi viszály.

— **Oroszok Szabadkán.** Alig távozott el az Otthon kávéházból Csóka Józsi, ez a rokonszenves cigányprimás bandájával, a Otthon kávéház agilis tulajdonosa már is újabb szórakoztató társaságról gondoskodott, amennyiben máttól kezdve a tavalról is előnyösen ismert orosz művész trupp, a Starkoffok működnek a kávéházban. A társaságban van a fővárosi orfeum hölgy imitátora, Szilágyi komikus is. Belepti díj nincs.

— **Megszűnt csőd.** A szabadkai kir. törvényszék Koszka Lajos volt szabadkai vaskereskedő ellen a csődöt megszüntette.

— **Különvonat Szegedről Radnára.** Lippay Antal szegedi serlés nagykereskedő a Radnára készülő bucsusok nevében fentjárt a máv. üzletvezetőségnek, hogy a bucsusok részére külön vonatot eszközöljön ki. Mint értesülünk, Lippay Antal közbenjárását már siker is koronázta, a mennyiben az üzletvezetőség a legnagyobb készséggel adta meg az engedélyt egy külön vonathoz. A külön vonat szept. 6-án reggel 8 órakor indul először Radnára. Egy jegy ára mely a visszautazásra is jogosít 6 korona. A megváltott jegyek szeptember 6-tól 10-ig érvényesek. A bucsú főnapja szept. 8-ára, Kisasszonynapjára esik.

— **A Vígyszínház színésziskolája.** A Vígyszínház színésziskolájában az előadások szeptember hó 1-én kezdődnek. A rendes tanfolyam két évre terjed; kiválóan tehetséges tanulók számára azonban egy harmadik évfolyam is fog nyitni, ösztöndíjas állásokkal egybekötve. Az első tanfolyamra olyan ifjak és leányok vétettek fel, kik a színészpályára alkalmasnak találtnak, a második évfolyamra pedig csupán az első évi tanulmányot sikerrel elvégzett növendékek. A színésziskola növendékei elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek és úgy a drámai, mint az énekes szakban kiképzést nyernek. A felvételi vizsgálatra előlegesen jelentkezni lehet augusztus hó 28., 29. és 30. napjain mindennap délelőtt 10-től 12 óráig, a színésziskola helyiségében (Vígyszínház épület). A felvételi vizsgálat szeptember hó 2-án hétfőn délután 3 órakor tartatik meg. Kiskorú növendékek az előleges jelentkezés végett szülő- vagy gyámmal jelenjenek meg. Vizsgálati díj 3 korona, mely az előleges jelentkezés alkalmával lefizetendő. A felvett növendékek azonfelül 2 korona beiratási díjat fizetnek.

— **Elhunyt lelemez.** A palosi lelemezek között ismét haláleset van. Tegnap reggel hunyt el egy kis fiú. Talán már a tizedik kis kórsorsót vitték ki a temetőbe tegnap este. Ma reggel temették el.

— **Színházi díszletek festése.** A városban több színházi díszlet festő ajánlatot nyújtott be arra nézve, hogy hajlandó új díszleteket festeni a városi színház részére. A város tanácsa maga óhajt rendelkezni a dolog felett s dr. Janovics igazgatóval fog beszélni, mikor a szerződés aláírása végett jelentkezik, hogy milyen díszletekre lesz szükség. Úgy gondoljuk, holmi gyári kaptafára készülő díszleteket nem rendelhetek meg s a díszletek nagy részének szükségét az előadandó színdarabok határozzák meg magában a színi évadban. Nehogy azt higgye valaki, hogy dr. Janovicsra vállaltatta Pestii Ihsz a nevét, megjegyezzük, hogy nem a mi színpadunk díszítéséről szól ez a kis hír, hanem a szegediről. Tudni illik Szegeden sokkal többet törődnek a színházzal a torony alatt is, mint nálunk.

— **Füst.** Részletes beszámolót adott ki ismét a magyar királyi központi dohányjövődék igazgatósága arról, hogy mennyit füstöltek el az esztendő öt első hónapjában. — Elfüstöltek pedig ez alatt az öt hónap alatt negyvenegy millió és kétszáz ezer koronát, még pedig az általánosabb szivar- és dohánynevekből csaknem harminczhét és fél millió korona értékűt, belföldi különlegességekből három millió és száznegyvenöt ezer koronát, külföldi különlegességekből ötszázhetvennyolc ezer koronát. Burnót elfogyott tizenhatszáz negyszáz kilogramm, pipadohányból kétszáz tizennyolc ezer, szivarból kétszázharminc millió fizenkilencezer. A szivarfajokból legkedveltebb a H. jegyű vegyes külföldi (93,871.600 drb.), kedveltség dolgában a szivarok aztán így következnek: Cuba portoriko (harmincöt millió), portorikó (huszonhat millió), britannika (kilenc millió nyolcszázharmincz ezer), trabukó (nyolc millió kilencszáz tizenöt ezer), regalitász (két millió százhuszonkétezer), operász (egy millió negyven ezer), s legkevesebb (kilencezer darab) rövid virginia. Cigaretta elfogyott negyszázhetvennyolc millió hatszázhuszonnegy ezer, s legkedveltebb volt a hölgy, aztán következik a dráma, a magyar, s legrosszabbul bántak a Hunniával. A havanna-szivarok forgalma emelkedett az idén (kétszáz tizet ezer darab a tavalyi kilencezvennyel ezerrel szemben). A különleges belföldi szivarból legkedveltebb volt a regália mécia (egy millió hatszázötvenzankilencezer). Belföldi különleges cigarettából tizenhét millió háromszázhuszenegyezer darab kelt el. A processas tizenegy millió hatszázkilencezven darabot elöl járt, a sfinxből csak huszonnegy ezeret vásároltak. Az egyes dohányneveik forgalmának viszonya a tavalyi első öt hónap forgalmához képest százalékban a következő: Burnónál 4-5 perzent esés, pipadohányban 1-8 perzent esés, szivaroknál 2-5, cigarettáknál 11-6, kavanna szivaroknál 12-9, külföldi különleges szivaroknál 1-1, belföldi cigarettáknál 6-7 perzent emelkedés. — Itt adunk számot arról az örvendetes hírről is, hogy a magyar dohány udvartartás lett. Eddig ugyanis a király udvartartásában csak külföldi dohányneveket szerepeltet. Az udvartartási hivatal nemrégiben azzal a kérdéssel fordult a dohányjövődék igazgatóságához, van-e oly jó minőségű dohányja, amelyet be lehetne vezetni az udvartartási hivatalnál. A dohányjövődék igenlő válaszára az udvartartási hivatal egyelőre az ibisz, szultán, khedive, dames és szifusz cigarettákat fogja készíteni erre a célra fentartott dohányból.

— **Hol vegyünk cserépkályhát?** Ott, ahol a legjobbat, legegyszerűbbet és mégis a legolcsóbbat lehet kapni. Nincs az a külföldi cég, amelynél szebb és jobb cserépkályhát lehet kapni, mint Szabadkán **Dániel József** kályhagyárában. Hazai iparosainkat kötelességünk pártolni, különösen akkor, ha versenyképesek és hogy **Dániel József** cserépkályhái minden kritikán felül állanak, arról mindenki meggyőződhetik.

— **Mi szükséges minden hölgynek?** Szépség, üde arczbőr. Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon ismert és kedvelt Földes-féle Margit-krém, használata által érhető el. E törvényesen kötelességünk nécs sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz a szepit, májfolót, pattanást és az arcz mindennemű tisztálanságát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal rózsás színt ad. Nagy tégely 2 kis tégely 1 korona. Kapható a készítőnél Földes Kálemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerésznél.

A bot-város.

Határozottan megkezdődtek nálunk a választási mozgalmak. — Lesz hát hecc újra, amilyent rég nem pipált a mi hires városunk.

Kutyába az elvekkel, személyek harca izgatottabb, és a közönség is jobb szereti, ha a harc személyeskedéssé fajul.

Igy igen érdekes, mert holt bizonyos, hogy csinos botrányoknak leszünk tanúi. Előbb bepiszkitunk néhány mázsa papirost, legazemberezzük minden eleven embert, a ki a hatóságot párologja és aki véletlenül a mostani polgármesterrel nagyon meg van elégedve — és ha mi nem tudunk elég gorbombák lenni, odaadjuk az „ellenzék tollát” egy — alaknak, aki aztán — nagy örömmünkre — még jobban ért az istálló stulshoz.

Igy készülünk az őszi választásokra.

Hanem hát a mai nappal az ősi virtus is újra feléledett, újra láttuk a botot, a mely egy kis ideig pihent, botvárosnak fogják csufolni ismét az ország harmadik városát és mi nem tiltakozhatunk ez ellen, mert hisz magunk láttuk, hogy nálunk világos nappal, nyílt utcán pofozkodnak uri emberek. És miért? Mert meg kell kezdeni a választási heccet, a szó nem elég, bot kell már ide, hadd lássa a paraszt, hogy az urak is el tudják püfolni egymást az — elv érdekében.

Vagy igaz, más volt az ok. Egy alak. Aki büszkén fogja elbeszéli nemsokára más városban — (ahol tanulmány körutijában éppen megmaradhat) — hogy miatta két szabadkai „igen előkelő nagyságos ur” egymást színjőzönön arczul ütötte. Nem is egyszer. — Többször.

Mondjuk csak el az esetet úgy amint halottuk maguktól a szereplő egyénektől.

Tehát:

Ma reggel 7 óra után szokott sétájára indult *id. Gálffy György* és az új gymnasiumi épület előtt találkozik *Váli Gyula* városi mérnökkel, aki újságot olvasott.

— Mit olvasol Gyula? kérdi Gálffy a mérnököt.

Váli erre gunyosan azt válaszolta: a Szilágyi Schwarcz barátod történetét.

Erre Gálffy dühösen, mélyen megsértve azt válaszolta, hogy neki az alak nem barátja! Váli kedélyesen rámutatott az újságra, mondván: itt van, te is alá irtad a nyilatkozatot — olvasd, Gálffy megficskázta a Váli kezében volt újságot és sértő szót mondott a mérnökre, ki erre torkon ragadta Gálffy.

Eddig a felek előadása megegyezik, hanem ez után már homlok egyenest ellenkező az előadásuk.

Gálffy szerint, mikor Váli az ő torkát megfogta, löbb izben egy arczul ütötte ellenfelét, hogy az arca vérezni kezdett; Váli pedig úgy adja elő a dolgot, hogy torkon ragadta a sértő szóra Gálffy-t és kétszer arczul ütötte, mire Gálffy védekezésében véresre karmolta az ő arcát.

Bármint történt, a tény az, hogy a pofonok után összekaptak és jó negyedóráig ütötték-verték egymást. Kisebb nyilvánosság előtt folyt a harcz vége mint az eleje, mert Koczka Géza mérnök betuszkolta őket a gymnasium kapuja alá.

Néhány perc múlva azonban az egész város megludta és tárgyalta élénken a sajnálatos esetet.

Úgy értesülünk, hogy az affér egyelőre be is fejeződött a gymnasium előtt.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:
BRAUN HENRIK.

Figyelem!

Az angol-bur háború kitörésével a transzváli gyémánt bányák briliáns kivitelét megszüntették, minélolva ennek értéke roppant magasra emelkedett. Most, hogy a háború befejezést nyer, a kivitel megkezdődik és a briliáns áru értéke nagyon csökkenni fog.

A kinek eladó briliáns kövekkel kirakott ékszerei vagy zálogszédulái vannak, azokat a legmagasabb árban vásárolom.

Mayerhof F.

Szabadka, Kossuth-u. a Nemzeti-szállóval szemben.

JÓ ES OLCÓS ÓRÁK!

3-évi jótállással privát vevőknek
KONRÁD JÁNOS
órágyára, arany, ezüst és ékszer
árak szállító-háza.

BRÜX (Csehország)
jó nickel-rem-óra 3.75
Valódi ezüst rem-óra 5.80
Valódi ezüst lánc 1.20
Nickel ébresztő óra 1.95
Cégem a cs. és k. birodalmi címerrel van kinttelve, számtalan arany ezüst kiállítás érem valamint ezernyi elismerő levél van birtokomba. képek árjegyzék ingyen és bérment.

Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, első szabadkai kivilágítási vállalkozó s közönséző
Kazinczy (Gombkötő) utca 92. sz. érv. Bilitzkyné házában.

Értesitem a nagyerdemű közönséget és az egyleteket, hogy Pudler Dániel tánczmeisterrel és Pudler B.-vel **soha semmiféle üzleti összekötetésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatja**

Egyben értesitem a nagyerdemű közönséget és az egyleteket (tek. einökséget, hogy elvállalok ezentul is kivilágítást, bármilyen alkalomkorr díszítést és bálakra, lakadalmakra, házmulatsagokra; estélyekre kiköleszőzők zászlókat, ozimereket, lampionokat, falklyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

A közelgő képviselőválasztásokra szükséges minden nagyságu záslók és jelvények készítését, elvállalám igen jutányos árban.

Átkötözésnél butorosomogolást valamint kárpitos munkát javításra is elfogadok a egőlesőbb árban úgy helyben mint vidéken.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Hirdetmény.

Alulírott részvénytársaság igazgatósága közöszíre teszi, hogy az alapszabályok 7. §-a értelmében 1901. évi augusztus hó 29-én d. u. 3 órakor Antunovits Máté kir. közjegyző úr irodájában 20 drb. elsőbbségi kötvény kisorsoltatni fog.

Szabadkán, 1901. augusztus hó 27.

Ész első szabadkai géptégla és cement árú gyár részvénytársaság.

Szobafestő,

mázoló,

aranyozó,

czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát elfogad a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben, úgy helyben mint vidéken

Kladek Kázmér

Szabadkán, III. Bercsenyi-u. 669/a. sz.

Gyors és pontos elkészítés!

Pálinka főzőknek

száraz tűzifa

cséplőszén

czement

kaptható

Braun Herman fia

szállító, a huszár lovarda mellett.

— Telephon 122. sz. —

TÜZÁLLÓ

Chamotte

cserép - kályhák

modern színekben és formákban szállít

Dániel A. József

cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára:

Bathányi-utca, Csajkás ház.

Javítások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szolid munka, olcsó árak.

Gyár-telep: II-ik kör, 378. sz.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők.
Minden apró hirdetés beiktatása legfőlegb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szóból 4 fillérért vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesítéseket a kiadóhivatal ad; ler. ébéli kérdésekhez válasza való bélyeg melléklendő.

Egy teljes jókarban levő

LAKHÁZ
mely áll: 5 szobából, 4 konyha és mellék helyiségből, nagy veteményes és lugas kertből, olcsó áron szabadkézből eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Olcsó ellátás!

Képezdei vagy polgári iskolai leány növendékek egy városi hivatalnok családnál, VI. kör Halasi-ut 205 ház szám alatt jutányos feltételek mellett ellátásra elfogadtatnak. A növendékek részére külön szobas szükség esetén zongora áll rendelkezésre. Értekezni lehet a fent érintet lakásbirt.

Opolczer Adám,
vár. hivatalnok.

F i a l a l tanulóleány
Pietsch Ferenc
lényírdájában felvételik

Eladó!
az otthoni
szőlőszőlő és
szőlőszőlő
14-érv.

Katonatisztek figyelmébe!

Az új gyalogsági honvéd laktanya mellett levő házam alkalmas **istállóval, kiadó esetleg szabadkézből eladó.**

Sipos Károly,
asztalos.

Angol stílusban készült

HÁLÓ SZOBA

és renesans stílusban

Ebédlőszoba

butor eladó!

SEFCSITS LAJOS asztalosnál,

VI. k. Halasi-ut 203. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli nagyobb gazdák tehenészetéből első minőségű naponta friss tea vaját $\frac{1}{16}$ - $\frac{1}{8}$ - $\frac{1}{4}$ klg és nagyobb darabokban 2.80 fillér kilogrját nagyobb vételnél megfelelő árengedménnyel elárulotok.

Sztojkovits Döme.

Ö-Kanisznán 1 hold 600 □-öl területű szántóföld mely a II-ik vetőben fekszik Raffai János és Hegedűs Mátyásné szül. Nagy Anna-féle szántó földek szomszédságában szabadkézből eladó. Bővebb értesítés Krausz és Fischer szabadkai nyomdász cég ad. Az ingatlan azonnal birtokba vehető.

